

PRVÁ KAPITOLA

Veslovali sme von z prístavu, popri starých člnoch, ktoré sa zádumčivo knísali na vlnách a ronili hrdzavé slzy, pod pátravým pohľadom vtákov, ktoré nás ako súdna porota pozorovali zo svojho bidla na okraji starého móla pokrytého kôrovcami, popri rybároch, ktorí práve vyťahovali siete a ktorým prekvapene klesli ruky, keď nás zazreli, akoby si neboli istí, či to, čo vidia, je skutočné, alebo ich klame zrak; procesia duchov, ktorí práve vystúpili z vody, alebo bytosti, ktoré sa duchmi v blízkej budúcnosti určite stanú. Desať detí a jeden vták v troch vetkých člnoch, ktoré smerovali pomalým, no vytrvalým tempom na šire more a rýchlo sa vzdďaľovali od široko-ďaleko jediného bezpečného prístavu, ktorý sa, drsný a tajomný, kúpil v modro-zlatom svetle svitania. Náš cieľ, skalnaté pobrežie Walesu, sa skrýval kdesi v hmlistých diaľavách; letný ťah štetcom namočeným do atramentu na vlhkom výkrese horizontu.

Mínuli sme starý maják, nevzrušene stojaci na svojom mieste, akoby sa v ňom predošľú noc žiadna z tých hrôzostrašných vecí nestala. Akoby v jeho blízkosti nevybuchovali bomby, akoby sme sa tam takmer neutopili a nerozstrieľali nás na franforce gulky samopalov; akoby som tam nikdy nepotiahol kohútik revolvera a nezabil človeka, čomu som sám doteraz nedokázal uveriť. Akoby sme tam neprišli o slečnu Peregrinovú a znovu ju potom nenašli – keď sa nám ju sťa zázrakom podarilo vytrhnúť z pažeráka desivého oceľového tela ponorky –, hoci to, žiaľ, nebola celkom tá istá slečna Peregrinová. Bola zranená a naliehavo potrebovala pomoc, ktorú jej však, bohužiaľ, ani jeden z nás nebol schopný poskytnúť. Sedela na korme člna a bezodným vtáčím okom sledovala, ako sa s každým ďalším úderom

vesla čoraz viac vzdaluje útočisko, ktoré s takou láskou vybudovala pre svoje milované deti.

Nakoniec sme minuli aj posledný starý vlnolam a pred nami sa rozprestrela nekonečné belasé more, pokojné vody prístavu vystriedali tisícky rozčerených vln, ktoré narážali o boky našich člnov. Kdesi vysoko nad nami som začul zvuk lietadla. Na chvíľu som prestal veslovať a s hlavou vyvrátenou k nebu som sa nechal unášať predstavou, ako asi z tej výšky vyzerá naša malá utečenecká jednotka: celý svet, ktorý som si zvolil za svoj, spolu s tým, čo mi v ňom bolo drahé, všetky naše neobyčajné a neobyčajne krehké životy v troch schránkach zbitých z dreva uprostred nehybného oka nesmierneho oceánu, ktoré sa uprene díva do oblohy.

Milosť!

* * *

Naše člny sa jeden vedľa druhého s ľahkosťou kĺzali pomedzi hrebene sčerených vln, unášané vodami priateľského prúdu priamo k pobrežiu. Pri veslovaní sme sa striedali, aby nikto z nás nepodľahol vyčerpaniu či únave, hoci sám som v sebe cítil toľko sily, že prvú hodinu som vytrvalo odmietal pustiť veslo z ruky. Pohltil ma opakujúci sa rytmus, keď som ramenami obkresloval veľkorysé elipsy, akoby som sa každým pohybom snažil k sebe pritiahnuť neviditeľné čosi, čo sa vzpieralo a tvrdošijne odmietalo prísť bližšie. Oproti mne sedel pri veslách Hugh a za ním na prove Emma, s očami schovanými za strieškou slameného klobúka a hlavou sklonenou k mape, ktorú mala rozprestretú na kolenách. Z času na čas hlavu zodvihla, aby očami skontrolovala horizont, a vo mne sa pri každom pohľade na jej krásnu tvár prebúdzala nová energia, o ktorej som dovtedy ani netušil.

Mal som pocit, že by som takto dokázal veslovať donekonečna – až kým sa Horace z vedľajšieho člna nahlas nespýtal, koľko vody nás delí od súše, na čo Emma otočila hlavu späť k ostrovu, aby ju vzápätí znovu sklonila k mape. S rozťahnutými prstami čosi premerala a nakoniec váhavo povedala: „Sedem kilometrov?“ Millard, ktorý bol s nami v člne, jej však

čosi zašepkal do ucha, ona sa zamračila a otočila mapu, aby si prečítala čosi na jej okraji. Potom sa ešte viac zachmúrila a vzdychla: „Tak dobre, osem a pol.“ Sotva tie slová vyriekla, moje nadšenie – rovnako ako ostatných – záhadne opadlo.

Osem a pol kilometra, vzdialenosť, ktorú by ten staručký rozhegáný trajekt, ktorým som pred pár týždňami docestoval na Cairnholm, zvládol za necelú hodinu. Vzdialenosť, ktorá by bola pre akýkoľvek motorový čln hračkou. O jeden a pol kilometra menej než to, čo dokonca aj moji obézni strýkovia raz do roka, síce nie bez problémov, no predsa, dokázali zabehnúť pre charitu, a len o čosi viac ako to, čo vo svojom luxusnom fitku na veslovacom trénažéri pravidelne zvládala moja matka a pyšne sa pred všetkými chválila. Najbližší trajekt na pevninu však pôjde až o tridsať rokov a veslovacie trénažéry nebývajú naložené pasažiermi ani batožinou, ani im nehrozí, že sa odklonia od želaného smeru, ak človek čo len na chvíľu prestane sledovať kurz. Najhoršie však bolo, že vody, ktorými sme sa plavili, boli nanajvýš zradné a mali povest' cintorína lodí: osem kilometrov premenlivého, náladového mora, na ktorého dne číhali zelené vraky a biele kosti námorníkov a kdesi hlboko, v prízračnej temnote pod nami, aj naši nepriatelia.

Tí z nás, ktorí sa ešte dokázali zaoberať takýmito myšlienkami, predpokladali, že Nemŕtvi zostali niekde nablízku a vyčkávajú, najpravdepodobnejšie práve v nemeckej ponorke ukrytej kdesi v hĺbke mora pod nami. Ak ešte nevedeli, že sme z ostrova odišli, určite na to čoskoro prídu. Zaiste nepodnikli celú túto výpravu za slečnou Peregrinovou len preto, aby ju po jedinom neúspešnom pokuse vzdali. Vojnové lode, ktoré brázdili horizont ako obrovské stonožky, a britské vojnové letky prečesávajúce nebo zne- možňovali ponorke, aby sa mohla bezpečne vynoriť, no s príchodom noci jej v tom už nič nezabráni. Staneme sa veľmi ľahkou korisťou. Prídu si po nás, zmocnia sa slečny Peregrinovej a nás ostatných nemilosrdne pošlú ku dnu. A tak sme ďalej veslovali, s jedinou nádejou, že sa nám podarí dostať na pevninu skôr, než padne súmrak.

* * *

Veslovali sme, až nás pálili dlane a naše ramená sa zmenili na boľavé kľb-
ká stuhnutých svalov. Až do chvíle, keď ranný vánok vystriedalo bezvet-
rie a slnko začalo pražiť na naše hlavy tak, akoby sa nám chcelo poriadne
prizrieť a vzalo si na to zväčšovacie sklo. Po chrbtoch nám cícerkom stekal
pot. Vtedy som si uvedomil, že zrejme nikomu nenapadlo postarať sa o zá-
sobu pitnej vody a že v roku 1940 ľudia nemali žiadne opalovacie krémy
a ich jedinou ochranou pred slnečnými lúčmi bol tieň. Veslovali sme, až
nám z dlaní zliezala koža, a bolo jasné, že nedokážeme urobiť už ani je-
den jediný pohyb veslom, aby sme vzápätí zvládli ešte jeden a za ním ďalší
a ďalší.

„Vypotil si už vedrá potu,“ povedala Emma. „Daj, vystriedam ťa na
chvíľu, inak sa celý roztopíš.“

Zvuk jej hlasu ma vyrušil z ospalej malátnosti. Vďaka som prikývol
a pustil som ju k veslu, no ani nie o dvadsať minút som sa k nemu opäť
vrátil. Nedokázal som čeliť myšlienkam, ktoré sa mi začali rojiť v hlave,
keď moje telo odpočívalo. Zaplavovali ma predstavy toho, ako sa asi tváril
môj otec, keď vstúpil do mojej izby na Cairnholme a namiesto mňa tam
našiel iba ten šokujúci Emmin list, a obrazy paniky, ktorá zrejme vzápätí
vypukla. Útržky spomienok na hrôzostrašné veci, ktoré som za posledné
dni zažil: čeluste netvora, ktoré ma mali každú chvíľu roztrhať; môj bývalý
psychiater padajúci v ústrety svojej smrti; muž v rakve naplnenej ľadom,
ktorý sa mi chystá povedať svoj odkaz napriek tomu, že mu chýba polovica
hrdla. Tak som radšej vesloval, napriek vyčerpanosti a neochvejnému pre-
svedčeniu, že si už nikdy nedokážem narovnať chrbát, i tomu, že mi zliezla
koža z oboch dlaní. Pomáhalo mi to na nič nemyslieť; v rukách veslá ako
z olova, obťažkané dvojakým osudom náš všetkých: možným zatratením
i nádejou na život.

Iba Bronwyn akoby vôbec nepodliehala únave a po celý čas veslovala
celkom sama. Oproti nej sedela Olive, no krehké dievčatko by nedokázalo
ťažkým veslom ani len pohnúť a pri spätnom náraze by sa zrejme vznieslo
hore, kde by ho mohol uchytiť vzdušný prúd a odfúknuť ho do dialky ako
balón. Olive iba povzbudzovala, zatiaľ čo Bronwyn robila prácu za dvoch –

ba dokonca za troch či za štyroch, ak vezmeme do úvahy aj obrovské škatule a kufre plné oblečenia a jedla a máp a kníh a množstva omnoho menej užitočných vecí: zaváraninových fliaš plných jašteričích srdc, ktorých obsah sa čľapotavo ozýval z Enochovho vaku, alebo kľučky z vchodových dverí domova neobyčajných detí slečny Peregrinovej, ktorá pri výbuchu odletela a ktorú Hugh objavil kdesi v tráve po ceste k prístavu a usúdil, že bez nej odísť jednoducho nemôžu, či páperovej podušky, ktorú Horace zachránil z horiaceho domu – tej, ktorá mu vždy nosila šťastie, ako povedal, lebo ho ako jediná dokázala ochrániť pred desivými nočnými morami.

Niektoré z vecí boli natoľko vzácne, že ich deti odmietali pustiť z rúk, dokonca aj keď veslovali. Fiona křčovito zvierala medzi kolenami kvetináč plný záhradnej zeminy, v ktorej sa mrvili červíky. Millard si urobil na tvár tehlovým prachom pruhy, zrejme ako súčasť osobného smútočného rituálu. Hoci boli veci, na ktoré sa tak upínali, navonok nedôležité, ba dokonca smiešne, v hĺbke duše som im rozumel: bolo to všetko, čo im zostalo z jediného ozajstného domova, aký kedy mali. Vedeli síce, že je navždy stratený, no to zďaleka neznamenal, že sa s ním dokázali rozlúčiť.

Po troch hodinách otrockého veslovania sa ostrov v diaľke za nami scvrkol na veľkosť otvorenej dlane. V ničom už nepripomínal tú hrôzostrašnú skalnatú pevnosť, ktorá sa pred niekoľkými týždňami vynorila z hmly, keď som ho po prvý raz uvidel z paluby trajektu. Takto z diaľky vyzeral krehký a zraniteľný, akoby mu hrozilo, že ho každú chvíľu zhltnie morský príboj.

„Pozrite!“ zakričal zrazu Enoch z vedľajšieho člna a postavil sa. „Mizne!“ Ostrov sa pomaly halil do prízračného závoja sivastej hmly, a tak sme na chvíľu prestali veslovať a sledovali sme, ako sa stráca.

„Rozlúčme sa s naším ostrovom,“ ozvala sa Emma, vstala a zložila si klobúk. „Možno ho už nikdy neuvidíme.“

„Zbohom, ostrov,“ povedal Hugh. „Bol si k nám vždy veľmi láskavý.“

Horace na chvíľu pustil veslo a zamával. „Zbohom, dom. Budú mi chýbať tvoje izby a chodby, aj tvoja záhrada, no zo všetkého najviac moja posteľ.“

„Zbohom, slučka,“ vzlykla Olive, „a ďakujeme, že si nás toľko rokov držala v bezpečí.“

„Boli to skvelé roky,“ dodala Bronwyn, „najlepšie roky môjho života.“

Aj ja som dal v duchu zbohom miestu, ktoré ma navždy zmenilo – miestu, ktoré v sebe definitívnejšie než cintorín pochovalo spomienky i tajomstvá môjho starého otca. Bol s tým ostrovom nerozlučne spätý a mne napadlo, či sa mi teraz, keď sa obaja pominuli, ešte niekedy podarí pochopiť, čo sa to so mnou vlastne stalo: čím som sa stal; čím sa práve stávam. Prišiel som na ostrov, aby som rozlúskol tajomstvo starého otca a pritom som objavil svoje vlastné. Sledovať miznúci Cairnholm bolo ako sledovať kľúč k najväčším záhadám strácajúci sa v temných vodách oceánu.

V tej chvíli ostrov zhltna hmla a zmizol.

Akoby nikdy nejestvoval.

* * *

Netrvalo dlho a tá istá hmla pohltila aj nás. Postupne nás oslepovala, pevnina pred nami nezadržateľne zanikala v opare a slnko sa menilo na striebnistú škvrnu; v silnejúcom príboji sme veslovali stále do kruhu, až sme celkom stratili orientačný zmysel. Nakoniec sme to vzdali, zložili sme veslá a v ohlušujúcom tichu sme nečinne čakali na to, čo sa stane. V tej hmle aj tak nemalo cenu o čokoľvek sa pokúšať.

„Nepáči sa mi to,“ ozvala sa Bronwyn. „Ak tu zostaneme dlho trčať, zastihne nás noc a budeme sa musieť začať báť omnoho horších vecí, než je počasie.“

Počasie ju však zrejme začulo a rozhodlo sa dokázať nám, že nič horšie nejestvuje. Rozpútalo sa ozajstné peklo. Zafúkal mocný vietor a obrátil všetko hore nohami. Na mori sa zodvihli obrovské spenené vlny, ktoré narážali o boky našich člnov. Zaliala nás smršť ľadovej vody, v ktorej sme zrazu stáli až po členky. Rozpršalo sa a na koži sme pocítili tisíce malých pichľavých kvapiek. More si nás pohadzovalo ako gumové hračky vo vani.

„Otočte člny proti vlnám,“ zvraskla Bronwyn a preťala vodu veslom. „Ak schytáme bočný náraz, prevrátíme sa!“ Väčšina z nás však bola príliš unavená, už keď sme veslovali na pokojnom mori, a ostatní boli natoľko vydesení, že jediní, čoho sa dokázali chopiť, boli okraje člna, ktoré teraz křčovito zvierali.

Proti nám sa zodvihla vodná stena. Po chrbte obrovskej vlny sme sa vyšplhali až na jej vrchol a potom sme strmhlav padali dole. Emma sa ma pevne držala, zatiaľ čo ja som zvieral vidlicu vesla; Hugh za nami zasa z celej sily objímal lavičku. Pripadal som si ako na húsenkovej dráhe, žalúdok sa mi prepadol až niekde ku kolenám, a všetko, čo nebolo priklin-cované – Emmina mapa, Hughov vak i červený kufor na kolieskach, ktorý mi verne slúžil, odkedy som opustil Floridu –, popadalo ponad naše hlavy rovno do spenených vĺn.

Nestihli sme sa však trápiť tým, o čo sme prišli, lebo v tej chvíli sa nám stratili z dohľadu ostatné dva člny. Len čo sme ako-tak znovu nadobudli ho-rizontálnu polohu, žmúрили sme do nepreniknuteľnej hmly a vyvolávali sme mená svojich priateľov. Tá chvíľa mŕtveho ticha pred tým, než sme ich nako-niec začuli volať naspäť, bola hrozná. Potom sa však našťastie z hmly vynoril Enochov čln so všetkými štyrmi pasažiermi na palube, ktorí nám mávali.

„Ste v poriadku?“ volal som na nich.

„Tam,“ kričali. „Pozrite sa tam!“

Až vtedy som pochopil, že ani predtým nemávali na pozdrav, ale uka-zovali asi tridsať metrov vpravo, kde z vody vytŕčal trup prevráteneho člna.

„To je čln, v ktorom boli Bronwyn a Olive!“ vykrikla Emma.

Loďka vytŕčala k nebu svoje hrdzavé brucho, no po dievčatách ne-bolo nikde ani stopy.

„Musíme sa dostať bližšie!“ skríkol Hugh a my ostatní sme sa v tej chvíli napriek únave znovu chopili vesiel a začali sme veslovať, vyvolávajúc do vetra ich mená.

Šaty, ktoré povypadávali z kufrov, teraz plávali na hladine a každý kus oblečenia pripomínal telo topiaceho sa dievčaťa. Srdce mi v hrudi di-voko bilo, no napriek tomu, že som bol do nitky premočený a celý som

sa triasol, necítil som chlad. K prevrátenému člnu medzitým dorazil aj Enoch a spoločne sme začali prehľadávať vodu navôkol.

„Kde len môžu byť?“ zastenal Horace. „Ak sme o ne prišli, ja...“

„Dole!“ vykrikla Emma. „Čo ak uviazli pod člnom?“

Vyvliekol som jedno veslo z vidlice a párkrát som ním udel do plavidla. „Ak ste tam, môžete vyplávať,“ zvolal som. „Zachránime vás.“

Nekonečne dlhú chvíľu neprichádzala žiadna odpoveď a ja som cítil, ako s každou sekundou odumiera nádej, že ich ešte niekedy uvidíme. No potom sa spod prevráteného člna ozval buchot – a vzápätí cez jeho stenu preletela zovretá päť, až naokolo lietali triesky, a my sme takmer vyleteli z kože.

„To je Bronwyn!“ radostne zapišťala Emma. „Ony žijú!“

Bronwyn ešte zopár ráz udrela päťou do dna loďky a urobila v ňom dieru, ktorou sa mohol pohodlne prepchať dospelý človek. Podal som jej koniec vesla, aby sa ho chytila, a spolu s Hughom a Emmou sme ju mohli cez rozbúrené vlny vytiahnuť do nášho člna, zatiaľ čo ten jej pomaly klesal na dno. Prepadol ju hysterický záchvat, v panike stále kričala a volala na Olive, ktorá s ňou nebola. Olive jediná chýbala.

„Olive – musíme nájsť Olive,“ opakovala donekonečna, triasla sa a neprestávala vyplúvať vodu. Vzápätí vstala, aj keď sa jej ešte podlamovali nohy, a ukazovala na more: „Tam!“ kričala. „Vidíte?“

Dlaňou som si zaclonil oči pred pichľavým dažďom, ale rozoznával som len hmlu a vzpínajúce sa vlny. „Nič nevidím!“

„Tam je!“ nedala sa odbiť Bronwyn. „Povraz!“

Vtom som pochopil, na čo ukazuje: nebolo to dievča zápasiace s vlnami, ale hrubé konopné lano, ktoré, akoby zapichnuté v prevažujúcich sa vlnách, takmer vôbec nebolo vidieť. Jeho pokračovanie sa strácalo hore v hmle. Na jeho konci musí byť Olive!

Len čo sme tam doveslovali, Bronwyn lano chytila a začala ho pomaly namotávať. Po chvíli sa z hmly nad našimi hlavami naozaj vynorila Olive s povrazom uviazaným okolo pása. Keď sa ich čln prevrátil, olove- né topánky jej skĺzli z nôh a ona vyletela smerom k oblohe. Ešte šťastie, že Bronwyn predtým duchaprítomne priviazala druhý koniec Olivinho

povrazu ku kotve, ktorá teraz spočívala na dne mora. Keby to neurobila, malá by už dávno lietala stratená vysoko v oblakoch.

Olive sa hodila Bronwyn okolo krku a nahlas vzlykala. „Ty si ma zachránila! Zachránila si ma!“

Objali sa a pri pohľade na ne mi v hrdle navrela guča.

„Ešte zďaleka nie je po všetkom,“ utrápene na mňa pozrela Bronwyn. „Ak sa do zotmenia nedostaneme na pevninu, potom sa to ešte len začne.“

* * *

Búrka trochu utíchla a spenená hladina mora sa ako-tak ustálila, no nikto z nás si nedokázal predstaviť, že by sa znovu chopil vesla. Neboli sme ani v polovici cesty, a ja sám som bol beznádejne vyčerpaný. Dlane ma páli- li a vo svaloch mi pulzovala bolesť. Ramená som mal ťažké ako z olova. Okrem toho ustavičné kolísanie člna malo nepopierateľný efekt na môj žalúdok – a súdiac podľa zelenkastého odtieňa tváří, ktoré som videl okolo seba, som nebol jediný.

„Chvíľu si odpočinieme,“ povedala Emma a usilovala sa, aby jej hlas znel bodro. „Kým sa zodvihne hmla, aspoň si oddýchnete a odčerpáme vodu z člnov...“

„Hmla ako táto má svoje vrtochy,“ poznamenal Enoch. „Môže trvať celé dni, než sa rozplynie. O pár hodín sa zotmie a nám zostane len dúfať, že nás Nemŕtvi nenájdu a dočkáme sa rána. Sme teraz voči nim celkom bezbranní.“

„Navyše bez vody,“ dodal Hugh.

„A bez jedla,“ doplnil Millard.

Vtom Olive zodvihla obe ruky a tenkým hláskom zvolala: „Ja viem, kde to je!“

„Kde je čo?“ prekvapene sa k nej obrátila Emma.

„Pevnina. Videla som ju, keď som bola tam hore.“ Olive sa pri svojom výlete vzniesla až nad úroveň hmly a celkom jasne videla, ktorým smerom je zem.

„To nám je na figu,“ zašomral Enoch. „Odvtedy sme sa už aspoň sto-krát otočili. Ktovie, ktorým smerom je to teraz.“

„Tak prečo ma tam znovu nepustíte?“

„Si si istá?“ ustarostene sa spýtala Emma. „Môže to byť nebezpečné! Čo ak ťa odnesie vietor alebo sa nebudaj pretrhne povraz?“

Olivina tvárička nadobudla rozhodný výraz. „Uvoľnite povraz. Idem hore.“

„Keď sa takto zatvári, nikto s ňou nepohne,“ vzdychla Emma. „Prosím ťa, Bronwyn, drž ten povraz pevne.“

„Si najodvážnejšie dievčatko, aké som kedy poznala,“ povedala Bronwyn a vzápätí sa pustila do práce. Vytiahla z vody kotvu a uložila ju na dno člna. Zvyšným lanom priviazala k sebe dva člny, ktoré nám zostali, aby sme sa znovu nestratili, a potom zaistila povraz, ktorý strážil Olive pri jej opätovnom výstupe nad hmlu.

Nastala chvíľa rozpačitého ticha, keď sme všetci s vyvrátenými hlavami upierali oči na kus lana visiaci z neba – akoby sme očakávali nejaké nebeské znamenie.

Enoch to nevydržal. „Tak ako?“ zvolal netrzeplivo.

„Vidím ju,“ doľahol k nám Olivin hlások, hoci sme ho v hukote vln sotva počuli. „Rovno pred nami.“

„To mi stačí,“ zakričala jej naspäť Bronwyn a zatiaľ čo my ostatní sme sa držali za bruchá a bezmocne sme sa zvíjali na lavičkách, Bronwyn vliezla do predného člna, chopila sa vesiel a navigovala smerom, ktorý udával Olivin krehký hlások ako hlas nášho neviditeľného strážneho anjela.

„Doľava... viac doľava... nie až tak veľmi!“

Takýmto spôsobom sme pomaly postupovali k pevnine, zatiaľ čo hmla sa nám držala ustavične v päťach, naťahovala za nami dlhé sivé chápadlá pripomínajúce tenké prsty prízraku, ktorý nás chce stiahnuť späť.

Akoby sa s nami ostrov za žiadnu cenu nechcel rozlúčiť.